

2022-06-30

Följande har tagit fram en gemensam branschöverenskommelse kring den fossilfria leveransen: Parter (Se Bilaga 1) tillsammans med Svensk Handel som initiativtagare

Branschöverenskommelse för den fossilfria leveransen

Bakgrund

I dagsläget saknar e-handelsbranschen tydliga och enhetliga begreppsförklaringar kring e-handelsleveranser ut mot konsument. Det behöver vara enkelt och tydligt vad som kan väljas och vad olika fraktalternativ innebär. Detta för att inte vilseleda konsumenten med uttryck som är vaga och oprecisa.

E-handelsbranschen driver ett löpande arbete att ta fram enhetlig och transparent information om de val konsumenten gör vid sitt leveransval, varpå branschen nu är mogen att gemensamt sluta upp kring en gemensam definition för den fossilfria leveransen. Den fossilfria leveransen är ett första steg i detta arbete med ett antal branschövergripande leveransdefinitioner. I detta första steg innefattas endast den enskilda leveransen ut till en specifik konsument, inte returen.

Ambitionen i nästkommande steg är att inkludera större delar av systemet kring leveransen, samt transporteffektivitets-faktorer och utsläppsfria leveranser. Arbetet pågår löpande under 2022-2024 och drivs av Svensk Digital Handel tillsammans med ASTER. Detta i samverkan med handlare och transportörer samt med märkningar såsom Svanens märkning för hållbar e-handelsleverans, Fair Transport och Bra Miljöval, som ses som kompletterande certifieringar.

Syfte

Branschöverenskommelsen syftar till att skapa stringens i check-uten kring begreppet fossilfri leverans samt göra det lätt för konsumenten att göra ett informerat beslut kring sitt val av leveranssätt. Branschöverenskommelsen syftar även till att ta bort befintliga miljöpåståenden som saknar bäring och skapar förvirring hos konsumenten. Fossilfri leverans ses som ett första steg i att skapa transparenta och tydliga leveransval, men kan behöva uppdateras löpande efter nya förutsättningar.

Definitioner

Fossilfri

Branschöverenskommelsen definierar fossilfri¹ som den energi som kommer från fossilfria energikällor och som därmed inte framställts av fossila former av kol, olja eller gas. Fossilfria energikällor inkluderar vattenkraft, vindkraft, solkraft, kärnkraft, biomassa och muskelkraft.

För att klassas som fossilfri behöver således det drivmedel som används bestå av el, muskelkraft eller biodrivmedel. I enlighet med Energimyndighetens rapport ER2021:29 finns ett antal olika biodrivmedel där råvarorna är fossilfria. Råvarorna ska även vara producerade

1

Det finns ingen enhetlig definition av fossilfri som kan tillämpas i branschöverenskommelsen. Därför är definitionen baserad på flera källor bl.a. Vattenfall, Fossilfritt Sverige och Sveriges allmännytt.

2022-06-30

i enlighet med Hållbarhetslagen (2010:598), vilket grundar sig i EU:s Förnyelsebarhetsdirektiv (EU) 2018/ 2001. Drivmedel med endast en andel inblandade biokomponenter anses inte fossilfria, se ER2021:29. Se **Bilaga 3** för godkända drivmedel.

Genom att klassa leveransen fossilfri innebär det att drivmedlet består av en eller flera råvaror som inte är fossila. Det innebär dock inte att leveransen är fri från klimatpåverkan då produktionen av drivmedlet kan innefatta fossil energianvändning eller utsläpp av andra växthusgaser (Energimyndigheten, ER2021:29, tabell 4 och 5 s.20).

Leverans

Branschöverenskommelsen definierar leverans som "Sträckan som en vara transporteras från handlarens lager ut till konsument dvs. sträckan varan färdas från och med att varan kopplas till en specifik konsument till och med att varan levereras på vald leveransplats."

Fossilfri leverans får endast erbjudas där geografisk lokalisering (exempelvis med postnummer) kan säkerställas, så att den konsument som faktiskt erbjuds en fossilfri leverans har den möjligheten i sitt givna leveransområde. Varor som lagerhålls och nyttjar utländska lager kan ej benämnas som fossilfri leverans om inte sträckan till svenska gränsen kan redovisas, i linje med branschöverenskommelsens kriterier, som fossilfri. Av samtliga leveranser som körts som fossilfria leveranser godkänns en felmarginal om 2%. Inom felmarginalen ryms exempelvis feltankningar.

Följande villkor gäller mellan e-handlare och transportörer

De företag som väljer att tillämpa Branschöverenskommelsen för den fossilfria leveransen följer nedanstående krav tillsammans med ovanstående definitioner.

Krav för e-handlare

1. När transportörer erbjuder en fossilfri leverans ska e-handlaren se till att detta blir synligt i check-outen för respektive transportör. Detta ska göras på ett sätt som gör det tydligt för konsumenten vilka transportörer som erbjuder fossilfria leveranser.
2. När branschöverenskommelsen tillämpas som val i check-outen ska följande information finnas tillgänglig för konsument: **Se Bilaga 2.**
3. Om transportören ej uppfyller villkoren i den fossilfria leveransen ska e-handlaren ta bort möjligheten för transportören att använda definitionen i check-outen.
4. Ta bort alla befintliga miljörelaterade begrepp som används för klassificeringar av leveransval, som varken är certifieringar eller märkningar nämnda ovan (Svanen, Fair Transport och Bra Miljöval).
5. Ingå ett skriftligt avtal med transportören gällande den fossilfria leveransen.
6. Följa upp och kontrollera att transportörer uppfyller kraven för den fossilfria leveransen för att skapa transparens mot konsument. Uppföljningen sker avtalat mellan e-handlare och transportör.
7. Tillhandahålla en enkel och tydlig rapporteringsmetod för att inhämta och kontrollera data från transportörer.

2022-06-30

Krav för transportörer

1. Utföra fossilfri leverans i enlighet med branschöverenskommelsen när konsumenten gjort valet att få en fossilfri leverans i check-outen.
2. Endast erbjuda fossilfri leverans då det är möjligt att uppfylla samtliga villkor i branschöverenskommelsen för en fossilfri leverans.
3. Följa upp och redovisa att man uppfyller kraven för den fossilfria leveransen för att skapa transparens mot e-handlaren och mot konsument. Uppföljningen sker avtalat mellan e-handlare och transportör - men transportören ska, som minst, uppfylla följande punkter:
 - Löpande drivmedelsrapportering på fordonsnivå
 - Regelbunden rapportering
 - Bistå med underlag vid revision
 - Informera vid avvikelse från branschöverenskommelsen
 - Definiera åtgärder vid avsteg från branschöverenskommelsen
4. Information om vad fossilfri leverans innebär ska finnas lättillgängligt och synligt på respektive transportörs hemsida. Information i linje med **Bilaga 2** ska användas.

Uppdatering av branschöverenskommelsen

En uppdaterad version av branschöverenskommelsen fastställs då en kvalificerad majoritet (66%) av parterna som skrev på senaste versionen godkänner uppdateringen. Om en kvalificerad majoritet röstar ja till den uppdaterade versionen blir samtliga från föregående version bundna till den uppdaterade branschöverenskommelsen. Uppdatering och omröstning sker på initiativ av Svensk Handel. De som inte följer den uppdaterade versionen blir antingen uteslutna alternativt kan parten välja att frivilligt lämna avtalet i enlighet med avsnitt "Uppsägning av part i branschöverenskommelsen".

Inträde av part i branschöverenskommelsen

Parter som vill ingå i branschöverenskommelsen kommunicerar detta skriftligt till Svensk Handel. Ansökan skickas till per.ljungberg@dhandel.se

Uppsägning eller utträde av part i branschöverenskommelsen

Uppfyller en part inte branschöverenskommelsen i sin helhet eller frångår sätta villkor utesluts parten ifrån branschöverenskommelsen. Uteslutningen verkställs på initiativ av Svensk Handel. Parter som vill lämna branschöverenskommelsen kommunicerar detta skriftligt till Svensk Handel. Utträdet innefattar en månads uppsägningstid för administrativa åtgärder ska hinna ske. Frånträdesmeddelande skickas till per.ljungberg@dhandel.se

Branschöverenskommelsens innehåll

Denna branschöverenskommelse består även av följande bilagor, vilka alla utgör en integrerad del av skrivningen:

Bilaga 1 – Riktlinjer för kommunikation kring branschöverenskommelsen för den fossilfria leveransen till konsument

Bilaga 2 – Godkända drivmedel inom branschöverenskommelsen för den fossilfria leveransen